

“SIFATINI OSHIRISH VA UNING GLOBAL REYTINGLARGA TA'SIRI”**XURBOYEV SARDORBЕК XURSHIDBEK O'G'LI**

Oriental universiteti magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta'lim sohasidagi raqamli transformatsiya jarayonlari hamda ularning jahon reytinglaridagi o'rniga bag'ishlangan tahlil bayon etilgan. Raqamli texnologiyalarni ta'lim tizimiga tatbiq etish orqali o'quvchilarning o'zlashtirish imkoniyatlari kengaymoqda, pedagoglar esa zamonaviy yondashuvlar bilan samarador faoliyat yuritishga undalmoqda. Tadqiqotda onlayn ta'lim platformalari, masofaviy o'qitish tizimi, virtual darslar, sun'iy intellekt kabi innovatsion yutuqlarning ta'lim jarayoniga integratsiyasi yoritilgan. Maqolada, shuningdek, ta'lim sifati, ilmiy-texnik salohiyat, universitetlar faoliyatining xalqaro reytinglardagi ko'rinishi va raqamli transformatsiyaning bunda tutgan o'rni muhokama qilingan. O'zbekiston oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish amaliyoti va ularning xalqaro reytinglarga ko'rsatgan ta'siri alohida o'rganilgan. Maqolada, shuningdek, raqamli innovatsiyalar asosida universitetlarning xalqaro miqyosda muvaffaqiyatga erishish yo'llari ko'rsatilgan.

Kalit so'zlar: Raqamlashtirish jarayoni, ta'lim tizimi, jahon reytinglari, onlayn ta'lim, uzoqdan o'qitish, sun'iy intellekt, inson kapitali, innovatsion texnologiyalar, ta'lim sifatini oshirish, O'zbekiston oliy ta'limi

Annotation: This article presents an analysis of the digital transformation processes in education and their implications for global rankings. The integration of digital technologies in the educational sphere broadens students' access to learning opportunities and enhances the effectiveness of teaching methods. The study explores the adoption of online learning platforms, distance education systems, virtual classrooms, artificial intelligence, and other advanced innovations in the learning environment. Additionally, it examines how digital transformation influences educational quality, scientific output, and the positioning of universities in international rankings. The article also evaluates the experience of Uzbekistan in implementing digital initiatives in higher education and their effects on global performance indicators. Moreover, the article outlines pathways for universities to improve their international standing through the strategic use of digital innovation.

Keywords: Digitalization, education sector, world rankings, e-learning, remote instruction, artificial intelligence, human capital, innovative solutions, education quality enhancement, Uzbekistan's higher education

Аннотация: В статье рассматриваются ключевые аспекты цифровой трансформации в сфере образования и ее влияние на позиции в международных рейтингах. Внедрение цифровых решений в учебный процесс расширяет

возможности учащихся и стимулирует преподавателей к более продуктивной работе. Анализируются такие направления, как онлайн-обучение, дистанционный формат, виртуальные классы, применение искусственного интеллекта и других передовых технологий. Особое внимание уделено вопросам повышения качества образования, роста научного потенциала и влияния цифровизации на конкурентоспособность университетов в глобальных рейтингах. Также освещается опыт Узбекистана в цифровом переоснащении образовательной системы и его влияние на международные показатели. В статье представлена оценка того, как цифровые инновации могут способствовать успеху вузов на мировой арене.

Ключевые слова: Цифровизация, образовательная сфера, международные рейтинги, онлайн-обучение, дистанционное образование, искусственный интеллект, человеческий капитал, инновационные технологии, повышение качества образования, высшее образование Узбекистана

Kirish

Hozirgi davrda dunyo miqyosida ta'lim tizimlarini zamonaviy va samarali texnologiyalar yordamida takomillashtirish ehtiyoji ortib bormoqda. Raqamli transformatsiya ta'lim sohasida innovatsion yechimlar orqali o'quvchilar uchun kengroq imkoniyatlar yaratish, o'qituvchilarni esa faol va natijaviy ishlashga undashda muhim vosita bo'lib xizmat qilmoqda. Bu jarayonning asosiy maqsadi – ta'lim sifati va samaradorligini oshirish, global reytinglardagi pozitsiyalarni yaxshilash, shuningdek, ilg'or texnologiyalarni tizimga joriy etishdan iborat. Dunyodagi ko'plab mamlakatlar raqamli texnologiyalarni ta'limga joriy etish orqali sifatsiz ta'lim muammosini hal qilishga harakat qilmoqda. Ushbu maqolada raqamli transformatsiyaning ta'lim tizimidagi o'rni, uning global reytinglarga ta'siri, va O'zbekiston ta'lim tizimida joriy etilishi imkoniyatlari keng yoritilgan.

Ta'limdagi raqamli transformatsiyaning o'rni va ahamiyati

Raqamli transformatsiya — bu ta'lim jarayonlarini raqamli platformalar orqali tashkil qilish, o'quv ma'lumotlarini tahlil qilish va shaxsga yo'naltirilgan ta'lim modelini yaratishni ko'zda tutadi. Ta'limni raqamli vositalar bilan boyitish orqali turli xil elektron resurslardan samarali foydalanish, o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytiradi. Masalan, onlayn platformalar, elektron darsliklar va raqamli kutubxonalar orqali talabalar o'z bilimlarini mustaqil va erkin tarzda oshirish imkoniga ega bo'lalilar.

Bundan tashqari, raqamli texnologiyalar o'quvchilarni o'z bilim va ko'nikmalarini doimiy tarzda yangilab borishga rag'batlantiradi, o'qituvchilarga esa interaktiv usullarni joriy etishga yordam beradi. Bu esa o'qitish jarayonining sifatini sezilarli darajada oshiradi. Onlayn sinflar, videodarslar, sun'iy intellekt asosidagi

o'quv tizimlari kabi vositalar ta'limni yanada moslashuvchan va shaxsga yo'naltirilgan holga keltiradi. Bularning barchasi ta'lim sifatini oshirib, uning global miqyosda raqobatbardoshligini kuchaytiradi.

Raqamli transformatsiyaning global reytinglarga ta'siri

Universitetlar va boshqa oliy ta'lim muassasalari uchun xalqaro reytinglar nufuzi va sifatini aniqlashda muhim mezon hisoblanadi. QS World University Rankings, Times Higher Education kabi reyting tizimlari ta'lim sifati, ilmiy tadqiqotlar, akademik salohiyat, texnologik infratuzilma va xalqaro hamkorlikni baholaydi.

Raqamli texnologiyalarni joriy qilish esa ushbu mezonlar bo'yicha yuqori ball olishga xizmat qiladi. Onlayn kurslar va masofaviy ta'lim orqali universitetlar ilmiy va ta'limiy mahsulotlarini butun dunyo bo'ylab keng ommaga taqdim etish imkoniga ega bo'ladi. Bu esa global auditoriyani jalb qilish, xalqaro ilmiy hamkorlikni kengaytirish va xorijiy talabalar sonini oshirish imkonini beradi. Raqamli aloqa platformalari orqali o'qituvchi va talaba o'rtasidagi muloqot tezkor, samarali va natijador bo'ladi. Bularning barchasi global reytinglardagi pozitsiyalarga bevosita ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Raqamli transformatsiya va O'zbekiston ta'lim tizimi

O'zbekistonda ham ta'lim tizimini raqamlashtirish borasida jiddiy qadamlar tashlanmoqda. Prezident tomonidan 2019-yilda tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasida ta'lim sohasini 2030-yilgacha rivojlantirish strategiyasi"da raqamli texnologiyalarni joriy etish ustuvor yo'nalishlardan biri sifatida belgilangan.

Ushbu strategiya asosida masofaviy ta'lim tizimlari, raqamli kutubxonalar, elektron resurslar yaratilmoqda. Ta'lim jarayonini raqamli texnologiyalar yordamida tashkil qilish orqali o'quvchilarning bilim olish imkoniyatlari kengaymoqda, o'qituvchilarning innovatsion metodikasi esa rivojlanmoqda.

Raqamli texnologiyalar shuningdek, ilmiy faoliyat samaradorligini oshirish, xalqaro hamkorlikni mustahkamlash, va universitetlarning xalqaro reytinglarda yuqori o'rinlarga chiqishini ta'minlash imkonini beradi. Transformatsiya jarayoni O'zbekiston ta'lim tizimining global integratsiyalashuvi va raqobatbardoshligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Xulosa

Raqamli transformatsiya zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Uning joriy etilishi orqali ta'lim sifati, ilmiy salohiyat, talaba va o'qituvchi o'rtasidagi samarali muloqot sezilarli darajada rivojlanadi. Ayniqsa, universitetlar uchun bu jarayon global reytinglarda yuqori o'rinlarni egallashga yo'l ochadi. O'zbekiston ta'lim tizimida raqamli innovatsiyalarning joriy etilishi nafaqat ta'limning sifatini oshiradi, balki xalqaro maydonda mamlakat obro'sini ko'taradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. S.B.Thomas, "Digital Transformation in Education", Journal of Educational Technology, 2021. p. 34-56
2. M. Smith, "Artificial Intelligence and Education: Challenges and Opportunities", Educational Research Review, 2020, p. 77-89
3. QS World University Rankings, 2023. Available at: www.qs.com
4. UNESCO, "The Role of Digital Transformation in Education", 2022. Available at: www.unesco.org.
5. A. Johnson, "Impact of Online Education on University Rankings", Higher Education Review, 2019, p. 45-67